

provozech a její praktickou aplikaci v terénu se zabýval Jiří Svatoš. Bezesporu nejemotivnějším příspěvkem bloku byl referát Václava Martínka, který představil *Nynější české mlynářství*, jímž posluchače přesvědčil o tom, že i dnes je český průmysl schopen dodávat kompletní mlýnská zařízení a stavět nové, moderní a konkurenceschopné mlýny. Pod komplikovaným názvem referátu *Problematika obnovy historického vodního mlýna do funkčního stavu ve světle zachování autenticity torzálně dochovaného uměleckého složení*, jež předvedla dvojice Jan Bartoníček a Rudolf Šimek, se skrývala obyčejná stavební a technická obnova mlýna.

Letos se v rámci úterního odpoledního bloku konaly celkem tři dílny s molinologickou tematikou: Rudolf Šimek předváděl *Práci s webovými stránkami www.vodnimlyny.cz*, současně David Veverka prezentoval *Restaurování a opravy mlýnských strojů* a do třetice Radim Urbánek provedl ukázkové *Mletí na ručním mlýnu*. Předposlední jednací blok se nesl ve znamení průzkumů území a dokumentace jednotlivých objektů, ve kterém Martin Petráš prezentoval velice zajímavý mlýn na Slovensku v *Oblazech – zprovoznění kamenného mlecího složení na vodní pohon*. Následoval Petr Gašpárek s prezentací *Vodního mlýna v Miňůvkách u Kroměříže*. Poté *Zaniklé mlýny na Chomutovsku metodologií nedestruktivní archeologie* představil Jiří Chmelenský. V posledním bloku se tematika příspěvků různila. Kamil Podroužek shrnul problematiku dnešní stavební *Obnovy vodního díla na mlýně v Opárně*, Roman Tykal hovořil o *Tragickém příběhu z jednoho Šumavského mlýna* a blok i úterní jednací den zakončil Libor Elleder velice zajímavým příspěvkem z historie meteorologie – *Vodní mlýny*

za katastrofální přívalové povodně Sázavy, Svatky, Loučné a Novohradky před 300 lety v červenci 1714.

Přestože měl letošní ročník semináře nižší účast referujících, opět se Radimu Urbánkovi podařilo uspořádat zdařilé setkání; všechny příspěvky byly jak po teoretické i praktické stránce velmi přínosné. Seminář opět prokázal, jak je důležitý dialog mezi profesionálními památkáři, historiky či architekty a amatéry v těchto oborech, kdy se obě skupiny navzájem přínosně obohacují a prolínají.

Jiří Chmelenský (ČVUT Praha)

CELOSTÁTNÍ SEMINÁŘ NÁRODNÍHO PAMÁTKOVÉHO ÚSTAVU K PROBLEMATICE LIDOVÉHO STAVITELSTVÍ, KARLOVA STUDÁNKA 10.–12. 9. 2014

Již po jedenadvacáté organizoval Národní památkový ústav, ústřední pracoviště v Praze, odborný tematický seminář, zaměřený tentokrát na *Výrobní, montážní a řemeslnou činnost na venkově a její vliv na utváření vesnických sídel a zástavby*. Spolupořadatelé byli NPÚ, územní odborné pracoviště v Ostravě, Horské lázně Karlova Studánka, s. p., Obec Karlova Studánka a Muzeum v Bruntále. Smyslem těchto každoročních setkání památkářů, ochránců přírody, muzejníků, architektů, národopisců a specialistů z dalších příbuzných oborů je nejen potřeba podělit se o mezioborové poznatky a zkušenosti, ale také snaha vytvořit diskusní platformu pro řešení důležitých otázek dalšího směřování památkové péče.

Zaměření letošního ročníku nastolilo otázky o vlivu výroby na utváření a život

venkovských sídel, na jejich urbanismus a zásahy do původní lidové zástavby; jakým způsobem se konkrétní výrobní odvětví podílela na charakteru vesnických staveb; jaké společné či rozdílné stavební projevy lze pozorovat v jednotlivých regionech.

Zpracovávaná témata byla velice pestrá a po odeznění referátů široce diskutovaná. Část příspěvků byla zaměřena na těžební průmysl a zpracování rud a na odraz této činnosti na osídlení (Jiří Kaláb /NPÚ Olomouc/ – těžba ve Zlatých Horách; Michal Zezula a Josef Večeřa /NPÚ Ostrava/ – Jesenické rudní revíry; Igor Hornišer /Muzeum v Bruntále/ – těžba a zpracování rud v Malé Morávce od středověku; Petra Malá a Michal Vyhliďal /Muzeum Rýmařov/ – Anenská huť ve Staré Vsi, užití struskových tvárnice na stavbu dělnických domků; Martina Magová a Zuzana Štancelová /Krajský pamiatkový úrad Žilina/ – báňská činnost v obcích Nižná a Vyšná Boca). Tomáš Nitra (NPÚ Ostrava) se zabýval stavebně historickým vývojem Karlovy Studánky (referát včetně malé exkurze). Zazněly také referáty dokladující výrobní a řemeslnou činnost v oblastech mimo rudné regiony: jesenickým domem a objekty řemeslné a výrobní činnosti se zabývala Lubica Mezerová (Muzeum v Bruntále), vliv knoflíkářského průmyslu na rozvoj obce Tisá popsal František Ledvinka (NPÚ, SLA Zubrnice), dělnickou kolonii sklářů „Sidonie“ představily Jana Spathová (NPÚ Kroměříž) a Hana Slušítková (KÚ Zlínského kraje), emeritní specialista pro oblast lidové architektury Věra Kovářů upozornila na vliv vinohradnictví na stavební ráz vesnice, možnosti archeologického výzkumu živé vesnice představil David Merta (Archaiia Brno). Dva závěrečné referáty se zabývaly výrobou pro stavební vývoj vesnic velmi důležitou, a to cihlářstvím. Kateřina Sedlická

a Dana Motyčková (Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.) a Alena Dunajová (NPÚ Brno) otevřely téma, které se sice pokládá za obecně známé, ale z hlediska památkové péče je zatím spíše opomíjené; jimi zpracovávaná problematika drobné výroby stavebnin a rolnických cihlen dala námět pro některý z příštích seminářů.

Součástí jednání byla také hojně navštívená celodenní exkurze, kterou pořadatelé každoročně zařazují do programu semináře. Její trasa vedla do širšího okolí Karlovy Studánky obcemi, jejichž historie má rovněž industriální stopu, patrnou jak ve stavbách, tak v celkovém rázu stavebních celků.

Referáty z celostátního semináře budou publikovány elektronicky v příštím roce. Tato forma prezentace má oproti tištěné podobě značnou výhodu v možnosti uplatnění velkého množství obrazové dokumentace, na kterou se – většinou z finančních důvodů – u papírové verze obvykle musí rezignovat. Lze tedy doufat, že také výsledky letošního setkání památkářů přinesou podnětné texty, které si najdou své čtenáře.

Kateřina Sedlická (EÚ AV ČR, v. v. i.)

LÉČENÍ A LÉČITELSTVÍ V LIDOVÉ TRADICI, 24.–25. ZÁŘÍ 2014, ROŽNOV POD RADHOŠTĚM

Mezinárodní komise pro studium v Karpatech (MKKK) – subkomise pro lidové obyčeje, Sekce pro lidové obyčeje Národopisné společnosti, Slovákcké muzeum v Uherském Hradišti a Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm uspořádaly 24. a 25. září 2014 v prostorách valašského muzea pracovní seminář